

25.2.2021

VN/18410/2020

Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston lausunto työ- ja elinkeinotoimistojen alueellisen toimivallan muuttamisesta työttömyysturva-asioissa ja työllistymistä edistävien palveluiden keskeyttämisestä päätettäessä

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain 15 §:n ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun 5 §:n muuttamisesta esitetään, että Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettuun lakiin lisättäisiin asetuksenantovaltuus, jonka perusteella valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tiettyjen nykyisin kaikille työ- ja elinkeinotoimistoille kuuluvien työttömyysturva-asoiden ja eräiden muiden asioiden käsittelyn hoitamisesta useamman kuin yhden työ- ja elinkeinotoimiston toimialueella.

Toimialueen laajentamista koskevat tehtävät koskisivat työvoimapolitiittisen lausunnon antamista työttömyysetuuden saamisen edellytyksistä sekä työllistymistä edistävien palveluiden keskeyttämistä.

Muutoksen tavoitteena on mahdollistaa tehtävien keskittäminen työttömyysturva-asoiden käsittelyaikojen yhtenäistämiseksi ja yhdenmukaisen ratkaisukäytännön edistämiseksi. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.9.2021.

Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimisto toteaa, että esitetyt muutokset ovat pääosin perusteltuja, koska tavoitteena on turvata työttömyysturva-asoiden yhdenmukainen soveltamiskäytäntö ja viivytyksetön käsittely, joiden lisäksi tarkoituksena on turvata yhdenmukainen ratkaisukäytäntö eräissä työllistymistä edistäviin palveluihin liittyvissä tilanteissa, kun arvioitavana on palvelun keskeyttäminen työnhakijan omasta syystä.

Tehtävien keskittäminen antaa myös mahdollisuudet hallita henkilöstöresursseja tehokkaasti.

Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimisto toteaa huomioinaan seuraavaa:

25.2.2021

Alueelliset erityispiirteet

Työttömyysturvajärjestelmän toimeenpanotehtävien keskittämisessä tulee kiinnittää huomiota alueellisten erityispiirteiden huomioimiseen, mikäli keskittäminen tarkoittaa valtakunnallista yhteistä työjonoa, josta käsiteltävät asiat poimitaan saapumisjärjestyksessä. Nykykäytäntö on antanut mahdollisuuden asiantuntijan erikoistumiseen, esimerkiksi Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa poronhoitajien työttömyysturvaan.

Asiakirjahallinto

Kaikissa työ- ja elinkeinotoimistoissa ei ole käytössä Turva-järjestelmää (DocuShare), jonne paperisena saapuneet asiakirjat liitteineen sakannataan ja arkistoidaan, jonka vuoksi keskittämisessä tulee huomioida riittävät resurssit asianmukaiseen ja tietosuojattuun asiakirjahallintoon ja arkistointiin.

Esteellisyys

Eräissä tilanteissa kaikki työ- ja elinkeinotoimiston virkamiehet saattavat olla esteellisiä antamaan työvoimapoliittisen lausunnon. Nykykäytännön mukaan, jos koko toimisto on esteellinen käsittelemään asiaa, asian käsittely siirretään toiselle työ- ja elinkeinotoimistolle (ns. varatoimisto).

Esteellisyysnäkökulma voi toteutua myös tilanteessa, jossa työ- ja elinkeinotoimisto tekee työllistymistä edistävän palvelun keskeyttämispäätöksen ja sen jälkeen sama yksikkö käsittelee asian työttömyysturvain seuraamusjärjestelmän osalta.

Esitysluonnoksen mukaan keskitettäviä tehtäviä hoitavan viraston toiminta tulee organisoida siten, että asioiden käsittelyn puolueettomuus varmistetaan. Esityksen perusteluista olisi kuitenkin hyvä ilmetä, miten esteellisyyskysymykset tulisi ratkaista, ellei ns. varatoimistoa nimitä.

Perehdyttäminen

Esityksessä ei ole henkilöstön perehdyttämistä koskevaa kirjausta. Tehtäviä keskitetysti hoitavan työ- ja elinkeinotoimiston tulisi huolehtia laajamittaisesta ja säännöllisestä henkilöstön perehdyttämisestä valtakunnallisesti, jotta muiden työ- ja elinkeinotoimistojen ja kuntakokeilukuntien henkilöstö pystyy omalla toiminnallaan tukemaan ko. virastoa keskitettyjen tehtävien hoitamisessa.

Johtaminen ja lähiesimiestehtävät

Esityksessä todetaan, että keskitettäviä tehtäviä hoitavien virkamiesten työskentelypaikat säilyisivät työ- ja elinkeinotoimistojen sijaintipaikkakunnilla ja että tällä hetkellä keskitettäviä tehtäviä hoitava

25.2.2021

henkilöstö lähtökohtaisesti jatkaisi samojen tehtävien käsittelyä keskitettävässä yksikössä.

Tämä asettaa johtamiselle ja lähiesimiehille erityisvaatimuksia, kun kyseessä on henkilömäärältään iso ja erityisasiantuntemusta vaativa kokonaisuus, jonka henkilöstö sijoittuu eri puolille Suomea. Koska esityksessä ei ole huomioitu johtamisen erityisvaatimuksia eikä henkilöstön työhyvinvoinnin varmistamista, ne tulee huomioida keskitettävää yksikköä perustettaessa.

Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimisto kiinnittää huomiota aikatauluun, joka mukaan muutokset tulisivat voimaan jo 1.9.2021. Keskittäminen aiheuttaa muutoksia työ- ja elinkeinotoimistojen henkilöstön tehtäviin, jonka vuoksi asia tulee käsitellä yhteistoimintamenettelyssä.

Yhteistoiminta tulee aloittaa asian sellaisessa suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa, jossa yhteistoiminnan tarkoituksena oleva vuorovaikutus sekä vaihtoehtoihin ja asiaan vaikuttaminen voi myös käytännössä toteutua. Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston näkemyksen mukaan muutosten voimaan tulon aikataulua tulisi vielä tarkistaa, jotta valmistelulle jäisi riittävästi aikaa.

Johtajan poissa ollessa palvelujohtaja Pirjo Juntunen

Palvelujohtaja

Tarja Jokimäki

Tämä asiakirja KEHA/9748/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/9748/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Jokimäki Tarja 25.02.2021 15:42

Hyväksyjä Juntunen Pirjo A 25.02.2021 15:56